

om, at Europa skal være udelt og mere sikkert at leve i. Set i dette perspektiv er fred, stabilitet og sikkerhed nøglebegreber, som borgerne i hele Europa har krav på bruges konstruktivt i den politiske verden.

Men spørgsmålet rejser sig her som andre steder: Hvordan tilpasser vi allerede kendte strukturer, og hvordan håndterer vi de kommende udfordringer? Allerede nu tegner der sig konturer for et mere åbent NATO. Den første nyere store opgave, som NATO har påtaget sig, er deltagelse i fredsbevarende opgaver på mandat af FN og OSCE. Den væsentligste indsats er implementeringen af Daytonaftalen, som, må vi konstatere, ikke ville have haft samme forløb uden samarbejdet mellem NATO-lande og ikke-NATO-lande.

IFOR, nu SFOR, med en styrkesammensætning, som også inkluderer Rusland, viser, at der eksisterer en fælles interesse i at støtte og udvikle samarbejde og udvikling i en mere fredelig retning. Det samarbejde på tværs af tidligere skillelinjer havde ikke været muligt uden en anden nyskabelse i NATO, nemlig åbenheden mod øst. Det startede som bekendt med NACC i 1991 og blev udbygget med andre fora, hvor regelmæssige drøftelser og konsultationer med europæiske sikkerhedsspørgsmål blev rejst.

Et andet element, jeg vil inddrage, er PFP, Partnerskab for Fred, som fra 1994 blev en realitet, da NATO inviterede alle OSCE-lande til et nyt og spændende samarbejde. I dag har 27 lande, heriblandt Rusland, accepteret invitationen. Partnerskab for Fred har med sin struktur partnerlande imellem vist sig som et meget effektivt instrument til samarbejde på tværs af tidligere skillelinjer. Dette Partnerskab for Fred-samarbejde skal udbygges. Ånden og viljen skal understøttes på så mange niveauer som overhovedet muligt. Det kræver en åben og ærlig indstilling over for partnerlandene. Nogle PFP-lande gør sig klar til optagelse som medlem af NATO hurtigst muligt. Andre er udmærket klar over, at der vil og må gå længere tid, før de selv er parat og NATO er klar. Partnerskab for Fred-samarbejdet har i sig selv, må vi huske på, en høj værdi.

I Danmark har vi i særdeleshed haft et tæt og konstruktivt PFP-samarbejde med landene omkring Østersøen; Estlands, Letlands, Litauens og Polens samarbejde med Danmark er ganske omfattende og bredt. Samarbejdsprogrammer om kurser og seminarer og rådgivning på utallige områder og niveauer har knyttet disse lande

tæt til Danmark. Socialdemokratiet har været og vil være i forreste række for at videreudvikle båndene mellem disse lande.

Vi skal i 1997 forstærke indsatsen for den demokratiske udvikling i disse vore nabolande. Alle ved jo, at Danmark har arbejdet hårdt for, som det også er nævnt her, at netop de baltiske lande skal med i første bølge af NATO-udvidelsen. Jeg vil sige: Nu må vi se.

Først i år indledes optagelsesforhandlingerne, og Socialdemokratiet vil fortsat støtte Østersølandenes tilknytning til NATO både før og siden. Udveksling af informationer, gennemførelse af øvelser, deltagelse i kurser og seminarer med meget forskelligt indhold er i sig selv værdifuldt. Tættere og tættere relationer og også fredsbevarende aktiviteter på tværs og på mange niveauer giver et fornyet, et respektfuldt og et tillidsskabende forhold til partnere, der tidligere var på hver sin side af skillelinjen i Europa. Om vi så vil det eller ej, er det sådan.

Der skal være åbenhed i NATO, og der skal være gennemsigtighed. Alt for mange myter får lov at florere, hvis ikke man gennemfører åbenhed og gennemsigtighed. Udvidelsen af NATO og åbenheden i NATO kan kun gennemføres parallelt med åbenhed og gennemsigtighed i forhold til såvel ansøgerlande som i forhold til Rusland.

Hvad så med Rusland? Vi har konstateret, at Rusland ikke har vetoret over for at åbne og udvide NATO med de lande, som selv ansøger om medlemskab. Men Rusland og NATO-samarbejdet må og kan forstærkes, så også Rusland ser sin egen sikkerhedssituation forbedret og ikke svækket. Umiddelbart reagerer Rusland negativt, og derfor skal der konsultationer til i dette forår. Allerede tidligere her i januar har der været konsultationer mellem Solana og Primakov. Rusland skal forklares, at det ny NATO med nye opgaver og målsætninger også er i Ruslands interesse, men der er ingen tvivl om, at usikre indre relationer i Rusland nok er den værste trussel for Rusland selv og for nabolandene.

Vi skal få Rusland til at forstå, at NATO som sådan ikke er en trussel, men en stabil faktor i samspillet Europa-Rusland. Her spiller OSCE en væsentlig rolle med at fremme sikkerheden og samarbejdet i Europa, og den rolle skal styrkes. OSCE skal forblive en dynamisk og fleksibel organisation; styrken ligger jo netop i, at OSCE er det primære instrument til tidlig varsling af konflikter, konfliktforebyggelse og krise-